

РЕГИОНАЛНО УПРАВЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО – РАЗГРАД

7200, гр. Разград, ул. “Бели Лом” №40 пк 21

тел. 084/611117, факс 084/660934

e-mail: rio_razgrad@mbox.contact.bg

ПРИЗНАВАНЕ НА ЗАВЪРШЕНИ ЕТАПИ НА УЧИЛИЩНО ОБУЧЕНИЕ ИЛИ СТЕПЕНИ НА ОБРАЗОВАНИЕ И ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ДОКУМЕНТИ, ИЗДАДЕНИ ОТ УЧИЛИЩА НА ЧУЖДИ ДЪРЖАВИ *(уникални идентификатори съгласно Регистъра на услугите № 916 и № 1647)*

I. Правно основание

1. Закон за предучилищното и училищното образование
2. Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците
3. Правилник за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа
4. Закон за признаване на професионални квалификации
5. Тарифа за таксите, които се събират от РУО.

II. Признаването е официално писмено потвърждение на съответствието на завършени етапи на училищно обучение или степени на образование и професионална квалификация в училище на чужда държава с тези в системата на народната просвета в Република България. Признаването на завършени етапи на училищно обучение или степени на образование и професионална квалификация по документи, издадени от училища на чужди държави се извършва с цел:

1. Достъп до обучение в системата на предучилищното и училищното образование;
2. Достъп до професионално обучение;
3. Достъп до обучение в системата на висшето образование;
4. Улесняване на достъпа до пазара на труда.

Признаването може да има за цел и достъп до кандидатстване за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство (МПС).

III. Срок на действие на документа: Безсрочен

IV. Органи, извършващи признаването:

1. Признаването на завършени от I до VI клас включително се извършва от директора на приемащото училище, в което лицето желае да продължи обучението си.

2. Признаването на завършени от VII до последен гимназиален клас, както и на завършено основно и на средно образование и/или на професионална квалификация се извършва от експертна комисия към всеки регионално управление на образование (РУО). Комисията е седемчленна и се определя със заповед на министъра на образованието и науката по предложение на началника на РУО.

V. Желаетите признаване на завършени от I до VI клас включително по документи, издадени от училища на чужди държави, подават следните документи до директора на училището, в което желаят да продължат обучението си:

1. заявление

2. документ за училищно образование

3. документ, в който се посочва какви права дава документът по т. 2 за продължаване на образованието, в случаите, когато това не е посочено в документа по т. 2

4. превод на български език на документите по т. 2 и 3 от заклет преводач

5. документ за последния завършен клас в българско училище (ако има такъв) преди обучението в училище на чужда държава

Документите по т. 4 се подават в оригинал, а документите по т. 2, т.3 и т.5 - в оригинал или копие, заверено от нотариус или от училището, издало документа. Документите по т. 2 и 3 се легализират, превеждат и заверяват в съответствие с Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове, с подписаните договори между Република България и държавата, в която са издадени, или по реда на Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа, утвърден с Постановление № 184 на Министерския съвет от 1958 г. (ДВ, бр. 73 от 1958 г.), с изключение на документите, издадени от училище в системата на Европейските училища, които не се легализират, както и за лица, които желаят признаване на класове от I до IV включително.

При признаване на завършен I – VI клас директорът на приемащото училище извършва оценка на представените документи и издава заповед за признаване и записване в училището или за отказ за признаване, като отчита:

1. продължителността на обучението;

2. вида на училището, в което е проведено обучението;

3. изучаваните учебни предмети (ако има такива);

4. правата, които дава документът в страната, в която е издаден.

7. Директорът се произнася по всеки конкретен случай на признаване в срок до 10 дни, считан от датата на представяне на документите по чл. 4, ал. 1.

8. Срокът по т. 7 може да бъде удължен в случаите, в които документите, подадени съгласно чл. 4, ал. 1 и 3, са недостатъчни за вземане на решение и се налага да се изиска допълнителна информация.

В случаите по т. 8, при изявено писмено желание, лицето може да посещава училището с разрешение на директора.

Документите по т. 1 за завършени от I до VI клас включително се подават в училището, в което лицето желае да продължи обучението си.

IV. Необходими документи за признаване от експертната комисия към РУО:

1. **Заявление по образец (може да бъде изтеглено от интернет страницата на РУО, както и да бъде получено на място в Центъра за административно обслужване), в което се вписват личните данни на лицето, чиито документи се внасят за легализация, личните данни на подателя, както и адрес на получателя.**

2. **Документ за училищно образование и/или професионална квалификация.**

3. **Документ, в който се посочва какви права дава документът по т. 2 за продължаване на образованието, в случаите когато това не е посочено в документа;**

4. **В случай, че лицето желае да продължи обучението си в първи или втори гимназиален етап в българско училище - справка за изучаваните учебни предмети с хорариума на учебните часове и поставените оценки, ако не се съдържат в документа по т. 2.**

5. **Превод на български език на документите по т. 2, 3 и 4 от заклет преводач.**

6. **Документ за последния завършен клас в българско училище (ако има такъв) преди обучението в училище на чужда държава, когато лицето желае признаване на класове от VIII до XII включително.**

7. **Документ за платена държавна такса както следва.**

25 лева за признаване на документ за завършен етап на училищно обучение, издаден от училища на чужди държави;

35 лева за признаване на документ за завършена степен на образование и професионална квалификация, издаден от училища на чужди държави, и за издаване на удостоверение.

Таксите по признаването на училищно обучение, образование и професионална квалификация не се събират, когато лицата, които искат признаване, са в задължителна училищна възраст, съгласно чл. 300, ал. 3 от ЗПУО.

В платежния документ следва да са вписани трите имена на лицето, на което се признава завършен етап или степен на образование и основание за плащане.

Държавната такса се внася по сметката на РУО – Разград:

Банка ДСК, гр. Разград, ул. „Кирил и Методий” №10

IBAN: BG40STSA93003102362301

BIC: STSABGSF

- на ПОС терминално устройство в РУО;

- по банков път на сметка на РУО.

В платежния документ следва да са вписани:

- трите имена на лицето, на което се признава завършен етап или степен на образование;

- основание за плащане – използване на услугите, предлагани от "Български пощи" ЕАД – вида на пощенска пратка.

Адрес: Разград 7200, бул. „Бели Лом“ №40, ет.3, стая №302

Приемно време: от 09.00 до 17.30 ч.

Телефони: 084/ 61117; 084/660934

Заявителите на услугите, изразили желание документите да бъдат получени чрез лицензиран пощенски оператор се изпращат:

- като вътрешна препоръчана пощенска пратка за сметка на заявителя (получателя).

Цената на пощенската услуга се заплаща от заявителя при доставяне на пратка;

с международна препоръчана пощенска пратка или с международна куриерска услуга на адрес посочен в заявлението, след предплащане на цената за пощенските услуги от заявителя към РУО – Разград, по цени, определени от „Български пощи“ ЕАД.

Документите по т. 5 и 7 се подават в оригинал, а документите по т. 2, 3, 4 и 6 - в оригинал или копие, заверено от нотариус или от училището, издало документа.

Допълнително при необходимост се представят и други документи, свързани с признаването, посочени от комисията.

Когато в училище на чужда държава са завършени две или повече учебни години от гимназиалния етап, съгласно българската образователна система, се представят документи за всяка завършена учебна година, съответно за всеки гимназиален клас. Всеки документ за образование, издаден от училище на чужда държава се приема в Регионално управление на образованието за признаване само ако е легализиран от официалните държавни органи на съответната държава.

Документите за завършен период или клас за класовете от VII до XII включително, за етап от гимназиалната степен, както и признаването на основно образование, на средно образование и/или на професионална квалификация се подават в РУО по избор на лицето или неговия родител (настойник, попечител, представител на непридружените малолетни и непълнолетни лица, търсеци или получили международна закрила).

В случаите, в които признаването се извършва с цел достъп до кандидатстване за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство (МПС) желаещите признаване на завършен клас, етап или степен на училищно образование подават само документите по т. 1, 2 и 7, както и превод на български език на документа по т. 2 от зачетен преводач.

VII. Подаване на документите:

Заявлението за признаване на завършени от VII до последен гимназиален клас, както и на завършено основно и на средно образование и/или на професионална квалификация, се подава в Центъра за административно обслужване в РУО – Разград, всеки работен ден от 9,00 ч. до 17.30 ч. на адрес: Разград, бул. „Бели Лом” № 40, ет.3, стая № 302, тел: 084/ 611117, 084/ 660934, електронна поща: **e-mail: rio_razgrad@mbox.contact.bg**

Заявлението за извършване на услугата се подава **писмено** или **устно**. Устните заявления се приемат от служител в стаята за административно обслужване в РУО –Разград, и се регистрират в деловодната система със самостоятелен регистрационен индекс, след съставянето на протокол за приемането. Заявленията се подават:

1. Лично – с документ за самоличност.
2. От родител (настойник, попечител, представител на непридружените малолетни и непълнолетни лица, търсеци или получили международна закрила).
3. От други лица – с писмено пълномощно с нотариална заверка на подписа или от адвокат с изрично адвокатско пълномощие и копие от адвокатската карта, заверена към съответната година.
4. По пощата

Документите се легализират, превеждат и заверяват в съответствие с **Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове** и с подписаните договори между Република България и държавата, в която са издадени, или по реда на Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа – чрез поставяне на **APOSTILLE /апостил/** от държавата, издала документа. Експертната комисия се произнася по всеки конкретен случай на признаване в срок до един месец, считан от датата на представяне на документите. Едномесечният срок може да бъде удължен в

случаите, в които подадените документи са недостатъчни за вземане на решение и се налага изискване на допълнителна информация.

Експертната комисия признава средно образование и професионална квалификация по документи, издадени от училища на чужди държави, ако дипломата за завършено средно образование дава достъп до висше образование в държавата, в която е издадена. В случай на решение за признаване се издават, по образец на Министерството на образованието и науката, следните документи:

- **удостоверение** за завършено средно образование и/или професионална квалификация, което представлява легитимен документ за кандидатстване във висшите училища на територията на Република България или за професионална реализация. Професионална квалификация, придобита в чужбина се признава само във връзка с признаване на завършен клас или степен на образование;

- **удостоверение** за завършен учебен срок или клас/класове или основно образование.

В случай че се иска признаване на завършен клас или на основно образование с цел кандидатстване за придобиване на правоспособност за управление на МПС и комисията вземе решение за признаване, се издава **уверение** по образец, в което се посочва последният завършен гимназиален клас или степента на образование.

Лицата, на които е признат завършен клас - I до VI включително, по документи, издадени от училище на чужда държава, не полагат приравнителни изпити.

Лицата, на които е признат завършен период от обучението в VII клас или за VII клас по документи, издадени от училище на чужда държава, полагат приравнителен изпит по български език и литература за първия учебен срок на VII клас или за VII клас.

Лицата, на които е признат завършен период или клас за класовете от VIII до XII включително по документи, издадени от училище на чужда държава, полагат приравнителни изпити по български език и литература, история и цивилизация и по география и икономика на България, ако тези предмети се изучават в съответните класове, с изключение на лицата, обучавани в училище в системата на Европейските училища, които не полагат приравнителен изпит по български език. Приравнителни изпити се полагат и по учебните предмети от общообразователната, профилираната, професионалната и/или специализираната подготовка, които не са изучавани в чуждестранното училище или в училището от системата на Европейските училища или липсва оценка по тях.

Всички лица, на които е признат завършен период или клас за класовете от VIII до XII включително по документи, издадени от училище на чужда държава, и които са изучавали български език и литература, история и цивилизация и география и икономика на България към дипломатически представителства на Република България, към организации на българи, регистрирани съгласно законодателството на съответната държава за извършване на

образователно-културна дейност, към Славянобългарския манастир „Св. вмчк. Георги Зограф" - Атон, Гърция, и към български православни църковни общини в чужбина, които се подпомагат със средства от бюджета на МОН, и представят оригинално удостоверение за проведено обучение за съответния признат клас, не полагат приравнителни изпити по тези учебни предмети.

Приравнителните изпити се полагат върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет или модул за клас, за съответния вид подготовка. Приравнителните изпити се полагат в българско училище, избрано от лицето или неговия родител (настойник, попечител, представител на непридружените малолетни и непълнолетни лица, търсещи или получили международна закрила). При отказ на директора на избраното училище началникът на съответния РУО определя училището за полагане на приравнителни изпити.

Лицата, обучавали се една или повече учебни години в училище на чужда държава или в училище от системата на Европейските училища, могат по своя преценка, а за непълнолетните - по преценка и желание на родителя (настойника, попечителя, представителя на непридружените малолетни и непълнолетни лица, търсещи или получили международна закрила), да повторят в българско училище последния признат клас. При изразено писмено желание на лицето или родителя (настойника, попечителя, представителя на непридружените малолетни и непълнолетни лица, търсещи или получили международна закрила) до директора на училището то не полага приравнителни изпити за класа, който повтаря.

В случаите, в които се налага удължаване на срока за признаване при изявено писмено желание, а за непълнолетните - по преценка и желание на родителя (настойника, попечителя, представителя на непридружените малолетни и непълнолетни лица, търсещи или получили международна закрила), лицето може да посещава училище с разрешение на началника на РУО - когато се иска признаване на класове от VII до XII включително, и на директора на училището - когато се иска признаване на класове от I до VI включително.

В случай че документите не притежават или не могат да бъдат снабдени с APOSTILLE /апостил/, за да произведат действие на територията на България, те трябва да бъдат удостоверени (легализирани) съгласно общоприетата практика:

- изисква се документът да бъде заверен от Министерството на външните работи на издаващата държава;
- щемпелът на Министерството на външните работи на чуждата държава следва да бъде удостоверен/легализиран от българското дипломатическо или консулско представителство в тази държава.

- лица, които поради природни бедствия, крупни аварии или военни действия на територията на държавата, в която са се обучавали, или други независещи от тях причини не могат да представят документи за завършени етапи на обучение, степени на образование и професионална квалификация, могат да поискат установяване на тези факти по реда на Гражданския процесуален кодекс.

VIII. Отказ от признаване:

Признаване се отказва, когато:

1. подадените документи не съответстват на изискуемите;
2. се установят съществени различия между данните от представените документи и установените критерии, изразяващи се в необходимост от полагане на приравнителни изпити за съответен клас по най-малко половината от учебните предмети съгласно действащия към момента на признаването рамков или типов учебен план в българското училище;
3. документите са издадени от училище на друга държава, което не е признато от компетентен държавен орган на съответната страна за част от системата ѝ за светско училищно образование.

Отказът се мотивира от органа по признаване.

Комисията писмено уведомява заинтересуваните за мотивите за отказа.